Nro. 58.

FREDERYK AUGUST,

z Bożéy łaski, Król Saski, Xiąże Warszawski etc. etc.

Wszém w obec i każdemu z osobna komu o tém wiedzieć należy wiadomo czyniemy, że Sąd Nasz Kassacyiny Xięstwa Warszawskiego wydał wyrok następuiący:

Działo się w Warszawie w Pałacu zwykłych Posiedzeń Rady Stanu, Krasińskich zwanym, na posiedzeniu zgromadzonego Sądu Kassacyinego dnia siedmnastego Lipca tysiąc ośmset dwunastego roku.

SĄD KASSACYINY

Xięstwa Warszawskiego.

W sprawie Józefa i Maryanny z Paskudkich Małżonków Ciąglińskich, w Warszawie przy Ulicy „*Nowy Swiat*„ pod liczbą 1250. mieszkaiących, zanoszących rekurs przeciw wyrokowi Sądu Appellacyinego wydziału 1. w dniu dwudziestym drugim Lutego roku bieżącego tysiąc ośmset dwunastego między niemi, z iedney — a Kazimierzem Wichlińskim Dyrektorem Skarbu Departamentu Kaliskiego, w Kaliszu, Michałem Wyszkowskim Radźcą Ministeryi Spraw Wewnętrznych i Józefem Wichlińskim byłym Metrykantem, w Warszawie przy Ulicy Krakowskie przedmieście pod liczbą 445. nie mniey Anną z Wyszkowskich Fihauzerową wdową we wsi Krasicach, oraz Wiktoryą z Wichlińskich pierwszym ślubem Wyszkowską, powtórnym Gorzkowską,

we wsi Jackowie zamieszkałemi, z drugiey strony, zapadłemu, przez Mecenasa Filipa Jasińskiego z Urzędu przydanego rekursuiącym obrońcę.

Maiąc sobie przełożony następuiący Stan sprawy:

Niegdyś Michał Wyszkowski poiąwszy w Małżeństwo pierwszą Zonę stanu mieyskiego Magdalenę Rogalińską w mieście Krzepicach tysiąc siedmset trzydziestego ósmego roku, spłodził z nią Juliannę córkę zaślubioną Józefowi Paskudzkiemu z którey idzie teraz rekursuiąca Maryanna Ciąglińska. Tenże w roku tysiąc siedmset sześćdziesiątym czwartym wszedł w powtórne śluby z Wiktoryą Wichlińską teraz powołaną z którą spłodził równie powołanych teraz Michała syna i Annę córkę.

Po zeyściu iego w roku tysiąc siedmset siedmdziesiąt trzecim, przydani zostali małoletnim dwoygu dzieciom z powtórnego Małżeństwa, opiekunowie, X. Kazimierz Wyszkowski brat zmarłego, i Oyciec pozostałey wdowy Kazimierz Wichliński. Ten ostatni w ciągu opieki żyć przestał i dopiero Synowie iego Kazimierz i Józef ninieyszym powołani rekursem oddali maiątek Michałowi i Annie w Summie Oryginalney czterdzieści tysięcy trzysta ośmdziesiąt sześć złotych siedm groszy, a prowizyonalney po odtrąceniu kosztów wychowania i innych siedmset ośmdziesiąt złotych i od nich zupełnie pokwitowanemi zostali.

Przy końcu roku tysiąc ośmset ósmego strona teraz rekursuiąca wytoczyła process przed sądy Xięstwa, poszukuiąc u rodzeństwa Wyszkowskich i Sukcessorów niegdy Kazimierza Wichlińskiego iako opiekuna, spadku tak po swey Babie Magdalenie Rogalińskiey, iako też po Dziadu Michale Wyszkowskim.

Trybunał Cywilny 1. Instancyi Departamentu Kaliskiego wyrokiem iedenastego Kwietnia tysiąc ośmset dziesiątego roku wydanym: —

„oddalił tę skargę uważaiąc iż Matka powódki zupełnie była wyposażoną, i że nie dowiedziono, aby niegdy Michał Wyszkowski osiadaiąc w Mieście Krzepicach utracił szlachectwo. „

Przeciwnie Sąd Appellacyiny wyrokiem dnia dwudziestego szóstego Listopada tysiąc ośmset dziesiątego roku w wydziale III. wydanym uznał:

1mo. iż co do Sukcessyi po Magdalenie Rogalińskiey powódka dostatecznie zaspokoioną została;

2do. co zaś do spadku po samym Michale Wyszkowskim ma prawo do trzeciéy części całego po nim pozostałego maiątku.

Tak więc przyznaiąc niegdy Michałowi Wyszkowskiemu mieszkaniem w mieście Krzepicach nieutracone szlachectwo, maiątek zaś iego poczytuiąc za mieyski na trzy równe podzielił go części; z wziętych dwónastu tysięcy złotych przez Matkę powódki, sześć tysięcy złotych iako część po Magdalenie z Rogulskich przypadłą uznał, Summę czterysta pięćdziesiąt czerwonych złotych osobnym rewersem zabespieczoną iako iuż wrachowaną w powyższą Summę dwanaście tysięcy złotych osądził, wyprawę w Summie ośm tysięcy złotych potrącił wartością sreber które po Oycu Michał i Anna Wyszkowscy otrzymali.

Wyrok ten z rekursu teraz powołanych na dniu dwódziestym drugim miesiąca Listopada roku zeszłego tysiąc ośmset iedenastego skassowanym został, z powodów:

1mo. Obrazy Konstytucyi 1633. roku w myśl któréy sąd wyrokuiący przed decyzyą powinien był nakazać dowody maiące wyiaśnić, za iakiéy natury maiątek niegdy Michała Wyszkowskiego miał bydź uważanym;

2do. Obrazy Art. 3. rozdziału V. Statutu Litewskiego powszechném używaniem co do wyposażenia siostr w Koronie używanego, gdy sąd wyrokuiący przyznaiąc Michałowi Wyszkowskiemu mieszkaniem w mieście Krzepicach, nieutracone szlachectwo, przecież spadek po nim według praw mieyscowych podzielił. —

Sprawę tę powtórnie przychodzącą pod rozpoznanie sądu Appellacyinego roztrzygnął wyrok dnia dwódziestego drugiego Lutego roku bieżącego w wydziale 1. wydany, którym sąd, —

„oddaliwszy dziś rekursuiących z żądaniem komportacyi, Summę czterysta pięćdziesiąt dukatów za niewliczoną w summę dwanaście tysięcy złotych uznawszy massę spadku całkowitego ustanowiwszy, osądził: iż Matka rekursuiących Ciąglińskich przez wzięte Summy za nadto wyposażoną została

nietylko podług szlacheckiego kraiowego prawa, ale nawet podług Magdeburskiego, a następnie tychże Ciąglińskich ze skargą o spadek po niegdy Michale i Magdalenie z Rogalińskich Wyszkowskim na zawsze oddalił, usuwaiąc odpowiedzialność Sukcessorów opiekuna Wichlińskiego. „

Rekursuiący zaskarzaią ten wyrok przez Mecenasa swoiego z czterech następuiących powodów:

1mo. Że Sąd wyrokuiący postąpił przeciw Konstytucyi 1633. roku, gdy nie nakazał dowodu maiącego wyiaśnić naturę maiątku niegdy Michała Wyszkowskiego.

2do. Że odróżniaiąc Summę czterysta pięćdziesiąt Dukatów od Summy dwanaście tysięcy złotych, wyrokował przeciw wyraźnemu dokumentowi, to iest kwitowi Julianny Paskudzkiey w roku tysiąc siedmset sześćdziesiątym piątym wydanemu; Summa bowiem czterysta pięćdziesiąt dukatów zdaniem rekursuiących wyraźnie weszła w Summę dwanaście tysięcy złotych, skoro wprzód rokiem to iest tysiąc siedmset sześćdziesiątego czwartego wziętą była, z tym wyrażeniem, iż się zalicza na posag;

3tio. Że tenże Sąd wbrew prawomocnemu wyrokowi wydziału III. Sądu Appellacyinego uwolnił od odpowiedzialności Wichlińskich, gdyż zdaniem rekursuiących część ta wyroku przy pierwszym rekursie strony teraz powołaney skassowaną nie została; —

4to Że nakoniec przeciw wszelkim prawa zasadom oddalił rekursuiących z żądaniem komportacyi, takową bowiem według wyroku Trybunału Kaliskiego, iedynie Kazimierz Wichliński i Anna Fihauzerowa zaprzysięgli, Józef zaś Wichliński i główny Sukcessor Michał Wyszkowski żadney nie dopełnili,

i na tych zasadach z mocy Artykułu 10. pod liczbą I. organizacyi Sądu kassacyinego, domagaią się skassowania zaskarżonego wyroku.

Po wysłuchaniu opinii Kommissyi Podań i Instrukcyi przeciw przyięciu ninieyszego rekursu, oraz wniosków Królewskiego przy sądzie swoim Prokuratora; —

który uważaiąc że Sąd Appellacyiny same kwestye *in facto* roztrzygnął, i że na takie roztrzygnienie żalą się rekursuiący, nie uznaie w tym żadnego do kassacyi powodu; —
gdy iednak z pierwszego rekursu Wyszkowskich Sąd Kassacyiny skassował zaskarżony wyrok dla tego, że nie został wyiaśniony maiątek niegdy Michała Wyszkowskiego w myśl konstytucyi 1633. roku, i teraznieyszy rekurs tożtamo uchybienie wyrokowi zaskarżonemu zarzuca;

Sądzi, iż z tego iednego względu rekurs nie powinien bydź bez poprzedzaiącéy Instrukcyi odrzuconym. —

SĄD KASSACYINY.

Zważywszy co do pierwszego powodu rekursu:

Iż Sąd wyrokuiący po wynalezieniu massy działowéy z dokumentów przez samą stronę rekursuiącą podanych i przyiętych, oraz po wyrachowaniu Summ iuż przez Matkę Maryanny Ciąglińskiey odebranych, przekonał się iako taż rekursuiącéy Matka nietylko według przepisu statutu Litewskiego powszechnie w koronie co do wyposażenia siostr w maiątku szlacheckim używanego, ale nawet według praw Mieyskich więcéy wybrała nad to, co by na iey schedę przypadało. —

Zważywszy iż w takim stanie rzeczy wyiaśnienie w myśl Kostytucyi 1633. roku, iakiéy natury był maiątek niegdy Michała Wyszkowskiego, przestało mieć wpływ na ninieyszą sprawę, a przeto Sąd wyrokuiący zarzucanéy obrazy powyższéy konstytucyi niemógł popełnić; —

Zważywszy co do drugiego powodu, iż zarzut tyczący się roztrzygnienia kwestyi *in facto* na żaden wzgląd zasługiwać nie może, gdyż Sąd wyrokuiący uznaiąc Summę czterysta pięćdziesiąt dukatów na posag roku tysiąc siedmset sześćdziesiątego czwartego zaliczoną, i osobnym rewersem obiętą, za inną wcale od Summy dwanaście tysięcy złotych późnieyszym dokumentem tysiąc siedmset sześćdziesiątego piątego roku wykazanéy, wspieraiąc oraz to zdanie swoie listem niegdy Józefa Paskudzkiego do teścia pisanym przez rekursuiących niezaprzeczonym, i manifestem tegoż teścia, nie obraził i niemógł

obrazić dokumentu opisuiącego Summę drugą oddzielną i niezaprzeczoną;

Zważywszy co do zniesionéy odpowiedzialności Wichlińskich, iż pierwszy wyrok sądu Appellacyinego w wydziale 3. dwódziestego szóstego Listopada, tysiąc ośmset dziesiątego wydany bez zachowania żadnéy części iego skassowanym został, a przeto żadna prawomocność iego nie mogła bydź Sądowi wyrokuiącemu na przeszkodzie do uchylenia rzeczonéy odpowiedzialności;

Zważywszy naostatek co do czwartego, zarzutu, iż ten równie iak dwa poprzedzaiące żadném niepoparty prawem, sam z siebie upada, tém bardziey, gdy nawet mimo tego Sąd wyrokuiący gruntuiąc swą decyzyą na przyznaniu samychże rekursuiących i na nieodwołaniu się ich co do punktu komportacyi od wyroku Trybunału Kaliskiego mógł nowy wniosek o komportacyą bez obrazy prawa oddalić;

Rekurs na początku wymieniony Józefa i Maryanny z Paskudzkich Małżonków Ciąglińskich za niemogący bydź przyiętym do Instrukcyi uznaie, uwalniaiąc od opłat stęplowych i grzywien dla dowiedzionego rekursuiących ubóstwa — mocą ninieyszéy rezolucyi.

(podpisano) Ig. Sobolewki Prezyduiący.

Wydrukować (L.S.) L. Osiński, Pisarz S. K.

Felix Łubieński,
Minister Sprawiedliwości.

Zgodno z Oryginałem
(L. S.) Antoni Joneman.
Konsyliarz Ministerii.